

Language Code : **19**

इस पुस्तिका में 24 मुद्रित पृष्ठ हैं।
This booklet contains 24 Printed pages.

JSS-24-I

प्रश्न-पत्र-I / PAPER-I
तिब्बतन भाषा परिशिष्ट

Tibetan Language Supplement
भाग-IV & V / PART-IV & V

मुख्य परीक्षा पुस्तिका संख्या / Main Test Booklet No.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 23 व 24) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 23 & 24) of this Test Booklet.

मुख्य परीक्षा पुस्तिका कोड / Main Test Booklet Code

A

तिब्बतन में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें। / FOR INSTRUCTIONS IN TIBETAN SEE PAGE 2 OF THIS BOOKLET.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) तिब्बतन भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं।
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II या III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
3. अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें।
5. इस भाषा पुस्तिका का संकेत है **A**। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।
6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है :
भाग-IV : भाषा-I (तिब्बतन) (प्र. 91 से प्र. 120)
भाग-V : भाषा-II (तिब्बतन) (प्र. 121 से प्र. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तिब्बतन भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) तिब्बतन के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।
8. परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा-I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **TIBETAN** language, but **NOT BOTH**.
2. Candidates are required to answer Part I and Part II **OR** III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. Use **Black/Blue Ball Point Pen only** for writing particulars on this page/ marking responses in the Answer Sheet.
5. The CODE for this Language Booklet is **A**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. This Test Booklet has **two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
Part-IV : Language-I (Tibetan) (Q. 91 to Q. 120)
Part-V : Language-II (Tibetan) (Q. 121 to Q. 150)
7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Tibetan language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Tibetan, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
8. **Candidates are required to attempt questions in Part-V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.**
9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Name of the Candidate (in Capitals) : _____

अनुक्रमांक : (अंकों में) / Roll Number : in figures _____

: शब्दों में / in words _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Centre of Examination (in Capitals) : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____

निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Candidate's Signature : _____

Invigilator's Signature : _____

Facsimile Signature Stamp of

Centre Superintendent : _____

(དབྱིན་སྐད་ཐོག་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་གཤམ་གསལ།)

- ༡ ་ ཇི་དེ་བ་འདི་ཁ་སྐོང་ས། རྒྱལ་ས་སྤོང་གི་ཚན་བ་བཞི་བའི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་འཕ། ཡང་ན། ཚན་བ་ལྔ་བའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ བ་ཡིན་བ་མ་གཏོགས།
 ཚན་བ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་མིན།
 ༢ ་ རྒྱལ་ས་སྤོང་བར་ཚན་བ་དང་པོ། གཉིས་བ། གསུམ་བའི་ལན་གྱི་དེ་བ་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན།
 ༣ ་ དེ་ནི་སྐད་དང་ཉིན་རྒྱེ། ཚན་བ་བཞི་བ་དང་། ལྔ་བ་རྒྱལ་ས་དེ་བ་ནང་གསལ་ཁ་སྐོང་ས། སྐད་ཡིག་གཞན་ཆང་མ་ ལོགས་སུ་ཡོད།
 ༤ ་ ལྷག་ཆ་སྤོང་པོ་ཡི་འཕོལ་སྒྲུབ་གིས་འབྲིས་དགོས།
 ༥ ་ རྒྱལ་ས་ཕོག་(A) སྤེ་ཡི་ཁོངས་གཏོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་ངེས་བར་བྱས་ནས་མཐུན་ཤོག་གཉིས་བའི་དབར་བསྐྱུན་དེ་བ་ དངོས་དེ་ཁ་སྐོང་ས། སྐད་ ཡིག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གལ་ཏེ་གཅིག་མཚུངས་མེད་ན་ལམ་སང་ཡིག་ཆད་དོད་མ་ བར་ཞུས་ཏེ་རང་གི་ཁ་སྐོང་ས་དེ་བའི་དེ་བ་དེ་ལེན་ དགོས།
 ༦ ་ རྒྱལ་ས་དེ་བ་འདི་ལ་ཚན་བ་བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་སོ་སོར་ཡོད། དེ་ཐུང་དུག་ཅུ་ཡོད་པར་དེ་བ་མེར་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་འེ་ཡོད།
 ༧ ་ སྐད་ཡིག་གི་ཚན་བ་བཞི་བར་དེ་བ་ ༣༠ ཡོད་བ་དེ་སྐད་ཡིག་དང་པོའི་ཆེད་ཡིན། ཚན་བ་ལྔ་བ་ལ་དེ་བ་ ༣༠ ཡོད་བ་དེ་ སྐད་ཡིག་གཉིས་བའི་ཆེད་ཡིན། དེ་མཐོང་དེ་བ་ཆུང་འདི་བོད་སྐད་ཁོན་འེ་ཆེད་དུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཡིག་ དང་པོ་དང་གཉིས་བ་གང་རུང་བདམས་བ་ཡིན་ན། དེ་རང་གིས་སྐངས་བའི་འགྲུངས་ཕོག་ལྷང་མེད་ན་ཡིག་རྒྱལ་ས་དོ་ དམ་བར་ལམ་སང་སྐྱེད་གསེང་ཞུ་དགོས།
 ༨ ་ རྒྱལ་ས་སྤོང་བས་ཚན་བ་ལྔ་བ། སྐད་ཡིག་གཉིས་བ་ལས་གཞན་སྐད་ཡིག་དང་པོའི་ཚན་བ་བཞི་བ་ནས་འདེམས་དགོས།
 ༩ ་ ཟིན་དེ་ཆེད་ཕོག་བྱ་སྤོང་བ་གཞན་དུ་ཡོད།
 ༡༠ ་ རང་གི་དེ་བའི་ལན་རྣམས་OMRདེ་ལན་ཕོག་སྤེའི་ནང་འབྲི་དགོས། འབྲི་བསུབ་ཆེད་དཀར་བསུབ་བེད་སྤོང་མི་ཆོག

ཡིག་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མིང་བྲིས། _____

མིང་གཞུང་ཨང་གྲངས། (ཨང་གི་འཛིན་པ།) : _____

མིང་གཞུང་ཨང་གྲངས། (ཡི་གེའི་ཐོག) _____

ཡིག་ཆེན་དུ་ཡིག་ཆད་གཏོང་ཡུལ་གྱི་ཁ་བྱང་། _____

ཕྱགས་ལྷོད་པའི་མཆོན་ཉགས། _____ རོ་དམ་པའི་མཆོན་ཉགས། _____

དབུས་ཡིག་རྒྱགས་དོན་མ་ཤེད་མ་ལྟག་དང་མཆོད་ལས།

ཡིག་རྒྱུགས་བས་སྡེ་ཆན་བཞི་བ་༼ ༩༡ ནས་ ༡༢༠ ༽ གཞ་
སྤྱད་འདམས་ཡོདན(Tibetan) བོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་དང་པོ་
ཁོ་ན་རེད།

Candidates should attempt the
questions from Part-IV (Q No. 91-
120), if they have opted Tibetan
as Language – I only.

PAPER-I ཚན་བ་བཞི་པ། (PART-IV) སྐད་ཡིག་དང་པོ།
(LANGUAGE-I)
TIBETAN

ཡིག་རྒྱགས་བས་སྡེ་བཞི་པ། ༡༩༡-༡༩༣༠ གཤམ་སྤྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་བདམས་ཡོད་ན་མོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་ཁོ་ན་ཡིན།
ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་བརྗོད་བ་སྟོག་བ་དང་དེ་ལོག་བྱི་བ་(༡༡-༡༤)ལ་འོས་པའི་ལན་འདོམས།

༡༡། ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་ཀྱིས་རང་གི་མིག་ཟུང་དེ་ཉ་ལེན་གསར་བ་དེར་ལྟ་བཞིན་སེམས་སུ་བཤད་དགའ་བའི་དགའ་སྐྱོར་གི་ཆོར་བ་ཞིག་གིས་ཁེངས་འདུག མ་གཞི་ཨ་མའི་མིག་དང་ཁོག་པའི་སྤྱིང་ལྟ་བུ་ནི་རང་གི་བྱ་ཆེ་རིང་ལོ་ལྟའི་སྟོན་དུ་གྲོང་བྱེད་དུ་སྟོབ་གྲུབ་འགོ་ཁར། ཨ་མས་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་ལྟའ་པོ་ནག་བཙོག་ཅིག་གི་ནང་དངོས་ཆས་ལྷག་སྐབས་བྱས་ཨ་མ་ལ་”ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་གསར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ།” ཞེས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེས། ཨ་མའི་སྤྱིང་ལ་ཆེར་མ་གཟུག་བ་ལྟར་ཟུག་རྒྱ་ཆད་མེད་བ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ད་ལན་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་གསར་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱ་ནི་སྤྱ་བར་བྱི་གསུམ་དུ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་སྤྱིང་པོ་དེ་རེད། རེད་ཨ། ངའི་བྱ་བཙོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དེ་རང་ལམ་རང་གིས་བཙའ་ཉ། མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་སྟོན་བྱེད་པའི་གྲོང་བྱེད་ནང་དཔེ་ཆ་འདོན་དུ་འགོ་བྱའ་སོང་སྟེ། ཐབས་རྒྱག་ཨ་མ་ང་ལ་རྒྱ་ལོ་མ་བ་སྤྱིང་རྒྱ་ལྟེ། བྱའི་སྟོར་འབབས་པའི་ཉ་ལེན་ཞིག་ཀྱང་སྤྱིང་རྒྱ་མེད། དེ་སྐབས་ཨ་མས། བྱ་ལ་ཐེས་སུ་བྱ་ལ་ཉ་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་འཐག་དེས་ཡིན་ཞེས་བཤད་དེ་ཨ་མའི་གཅེས་བྲུག་ཅེས་ཡིད་སྟོབ་པའི་མིག་རྒྱ་བཏང་སྟེ་བྱའི་མགོ་ལ་བྱིལ་བྱིལ་འགའ་བྱས་ཉ། དུད་བྲིག་ཆགས་པའི་ཉ་ལེན་དེ་ཐུག་ལ་འཕངས་ནས་ལམ་དུ་འགོ་བཙུག་གོ། བྱ་རྒྱུང་ཆེ་རིང་སྟོབ་གྲུབ་འགོ་ཁའི་ངོ་དང་སྟོབ་སམ་གདོང་དེ་ཨ་མའི་སེམས་སུ་ནམ་ཡང་ཡལ་རྒྱ་མེད་བར་བཞུག་བཞིན་ལྷག་ ལོ་ལྟའི་རིང་ཨ་མས་བྱ་མིག་གིས་མ་མཐོང་། མ་དོ་བྱ་ཡིད་མ་མཐུ། སྟེ་བའི་རྒྱུད་པོ་འགས་”ཨ་ཡེ་རྒྱུད་མོ། བྱ་རང་བར་གཤོག་ཅུམ་རྒྱས་ན། །བྲག་དམར་པོ་བརྗོད་བ་མིན་ནམ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལོ་ལྟའི་རིང་ལ་ཉ་ལེན་ལྟ་བུ་སྐྱར་སོང་། ད་ལྟའི་ན་གཞོན་ལ་དེ་མཁོ་རྒྱ་ཨེ་རེད། ལན་ཆགས་རང་གིས་ཉོས་ན་མཐའ་མ་ངོ་ཆ་རེད་ལ། དེ་བས་གོ་ཁ་མོན་པོ་སྐྱངས་ལ་མ་ཉི་རེ་འདོན་ཨེ་བྱའ་ལྟོས་ལ།” ཞེས་བཤད་དོ།

91. སྤྱ་བར་བྱི་གསུམ་དུ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) བྱ་ཡི་ཆེད་དུ་དཔེ་ཁྲག་གསར་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱ་དེ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་དེ་རེད།
- (2) བྱ་ཡི་ཆེད་དུ་སྟོད་གོས་གསར་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱ་དེ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་དེ་རེད།
- (3) བྱ་ཡི་ཆེད་དུ་ཉ་ལེན་གསར་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱ་དེ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་དེ་རེད།
- (4) བྱ་ཡི་ཆེད་དུ་དོར་མ་གསར་བ་ཞིག་འཐག་རྒྱ་དེ་ཨ་མའི་སེམས་ཀྱི་བསམ་འདོན་དེ་རེད།

92. མ་གཞི་ཨ་མའི་ཁོག་པའི་སྤྱིང་དང་ལྟ་བུ་པའི་མིག་ལྟ་བུ་དེ་སུ་ཡིན་ནམ།

- (1) ཨ་མའི་རྩ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རེད།
- (2) ཨ་མའི་གཅེས་པའི་ལོར་དེ་དག་རེད།
- (3) ཨ་མའི་གཅེས་པའི་བྱ་རྒྱུང་ཆེ་རིང་རེད།
- (4) ཨ་མའི་གཅེས་པའི་བྱ་མོ་ཆེ་རིང་རེད།

93. བྱ་རང་པར་གཤོག་ཅུལ་རྒྱལ་ན། གང་བརྟེན་འགྲོ་ཡི་རེད་དམ།

- (1) བྲག་དམར་པོ་བརྟེན་པ་རེད།
- (2) ལམ་དམར་པོ་བརྟེན་པ་རེད།
- (3) ཉ་ལེན་དམར་པོ་བརྟེན་པ་རེད།
- (4) གྲོན་གཟན་དམར་པོ་བརྟེན་པ་རེད།

94. ཨ་མའི་སྤྱང་ལ་མཆོར་མ་གཟུག་པ་ལྟར་ཞེས་པ་དཔེ་དེའི་དོན་གང་བསྟན་ནམ།

- (1) དཔེ་དེའི་དོན་བདེ་བོ་མེད་པའི་དོན་བསྟན།
- (2) དཔེ་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བདེ་བོ་མེད་པའི་དོན་བསྟན།
- (3) དཔེ་དེའི་དོན་ཟུག་རྩལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཆད་མེད་སྤྱེས་པའི་དོན་བསྟན།
- (4) དཔེ་དེའི་དོན་ཟུག་རྩལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཅུང་ཟད་སྤྱེས་པའི་དོན་བསྟན།

95. དུད་ཟེག་ཆགས་པའི་ཉ་ལེན་དེ་ཟླག་ལ་འཕངས་ནས་ལམ་དུ་འགྲོ་བཟུག་མཁན་དེ་སུ་ཡིན་ནམ།

- (1) བྱའི་ཨ་མ་རེད།
- (2) སྤེ་བའི་མི་རྣམས་རེད།
- (3) བྱ་རང་ཉིད་རེད།
- (4) བྱའི་དགེ་ཀན་རེད།

96. བྱས་རང་ལམ་རང་གིས་བཅའ་ཉེ་གང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་སོང་ཟེར་བ་དེ་སུའི་བསམ་སྒྲོལ་ཡིན་ནམ།

- (1) དེ་ནི་བྱའི་ཨ་མའི་བསམ་སྒྲོལ་རེད།
- (2) དེ་ནི་བྱ་རང་གི་བསམ་སྒྲོལ་རེད།
- (3) དེ་ནི་སྤེ་བའི་མིའི་བསམ་སྒྲོལ་རེད།
- (4) དེ་ནི་བྱའི་དགེ་ཀན་གྱི་བསམ་སྒྲོལ་རེད།

97. ཨ་མའི་སྤྱང་ལ་ཆོར་མ་གཟུག་པ་ལྟར་ཟུག་རྩུ་ཆད་མེད་པ་སྤྱེས་དོན་གང་བྱུང་འདུག་གམ།

- (1) བྱས། ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་དཀར་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད།
- (2) བྱས། ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་གསེར་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད།
- (3) བྱས། ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད།
- (4) བྱས། ཨ་མ་ལགས། ང་ལ་ཉ་ལེན་གསར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དགའ་བ་ལ་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད།

98. ཨ་མ་ཀུན་གྲུབ་ཀྱིས་རང་གི་མིག་བྱང་དེ་ལ་ལྟ་བཞིན་བཤད་དཀའ་བའི་དོན་གང་ཡིན་ནམ།
- (1) ཏ་ལེན་རྟིང་བར་ལྟ་བཞིན་སེམས་སུ་བཤད་དཀའ་བའི་དགའ་སྤང་བྱུང་བ་རེད།
 - (2) ཏ་ལེན་གསར་བ་དེར་ལྟ་བཞིན་སེམས་སུ་བཤད་དཀའ་བའི་དགའ་སྤང་བྱུང་བ་རེད།
 - (3) ཏ་ལེན་རྩལ་པོ་ལ་ལྟ་བཞིན་སེམས་སུ་བཤད་དཀའ་བའི་དགའ་སྤང་བྱུང་བ་རེད།
 - (4) ཏ་ལེན་ནག་པོ་དེར་ལྟ་བཞིན་སེམས་སུ་བཤད་དཀའ་བའི་དགའ་སྤང་བྱུང་བ་རེད།

99. ཨ་མས་བྱ་ལ་ཏ་ལེན་གང་འདྲ་ཞིག་སྤྲད་དམ།
- (1) ཨ་མས་བྱ་ལ་ཏ་ལེན་རྩལ་པོ་ནག་བཙོག་ཅིག་སྤྲད་པ་རེད།
 - (2) ཨ་མས་བྱ་ལ་ཏ་ལེན་རྩལ་པོ་དཀར་པོ་ཞིག་སྤྲད་པ་རེད།
 - (3) ཨ་མས་བྱ་ལ་ཏ་ལེན་རྩལ་པོ་གཙང་མ་ཞིག་རེད།
 - (4) ཨ་མས་བྱ་ལ་ཏ་ལེན་གསར་བ་ཞིག་སྤྲད་པ་རེད།

གཤམ་གསལ་སྟུན་ཆོག་ལས་ལན་འོས་བ་དེ་བདམས་དགོས།

ཤར་ཕྱོགས་སྤྱིན་བ་དཀར་པོ།	འཇམ་པའི་བལ་ལ་གྱུར་ན།
རང་སེམས་དགའ་བའི་མི།	གོས་སྒྲ་རེ་རེ་ཕུལ་ཆོག།
པ་རྒྱད་ཅན་ཕྱོད་པོ།	མ་རྒྱད་ལྟ་འོང་ལྷག་པ།
སྟུན་མཆེད་ལོ་གསུམ་ཁམ་བྱ།	ང་རང་བསྐྱའི་མེ་ཉོག།
རྒྱང་ཕྱོགས་ང་གཉིས་ལས་དེ།	རྩ་མའི་རོང་གི་རྒྱ་རེད།
ཤར་ཤར་ན་བས་ཐོས་ཀྱང་།	མཇལ་འཕྲད་གསེར་ལས་དཀོན་པ།
གསེར་བྱ་ངང་བ་བཞིན་དུ།	བཙེ་གདུང་ཁྱེད་ལ་ཡོད་ན།
ཟླ་རྒྱ་འདམ་ལས་མེད་ཀྱང་།	མཉམ་ཟེ་མཉམ་འཕྱང་ཞུས་ཆོག།
རྒྱང་འདྲིས་ཞལ་ལ་མ་བལྟས།	གཤེས་རྒྱུད་འཇམ་ལ་བལྟས་ཡོད།
ཅེས་གཞས་ཆོག་འདི་དག་ནི།	པ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཕྱེད་དུག་པ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་
སྟུན་ཅོམ་ལས་བཏུས་སོ།	

100. ང་རང་བསྐྱའི་མེ་ཉོག་ཡིན་པས་སྟུན་མཆེད་ནམས་གང་ཡིན་ཟེར་རམ།
- (1) སྟུན་མཆེད་ལོ་གཉིས་ཁམ་བྱ་རེད་ཟེར་བ་རེད།
 - (2) སྟུན་མཆེད་ལོ་གསུམ་ཁམ་བྱ་རེད་ཟེར་བ་རེད།
 - (3) སྟུན་མཆེད་ལོ་གཅིག་ཁམ་བྱ་རེད་ཟེར་བ་རེད།
 - (4) སྟུན་མཆེད་རྒྱ་གསུམ་ཁམ་བྱ་རེད་ཟེར་བ་རེད།

101. རང་སེམས་དགའ་བའི་མི་དེ་ལ་གང་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག་གམ།

- (1) གཞས་སྒྲ་རེ་རེ་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག
- (2) རྩམ་ལོ་རེ་རེ་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག
- (3) གོས་སྒྲ་རེ་རེ་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག
- (4) འབྲུལ་བ་རེ་རེ་འབྲུལ་འདོད་བྱས་འདུག

102. བཙེ་གདུང་ནི་གང་ལྟ་ཞིག་ཡོད་བཤད་དམ།

- (1) ལྡང་གཤོག་ནི་ཙོ་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད།
- (2) གསེར་བྱ་རང་པ་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད།
- (3) ཉག་གཤོག་ཤོ་རོག་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད།
- (4) འདྲེ་བྱ་བཞིན་ཡོད་པ་བཤད།

103. ཤར་སྤྱོད་སྤྱིན་པ་དཀར་པོ་དེ་གང་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད་དམ།

- (1) འཇམ་པོའི་བལ་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད།
- (2) རྩལ་པོའི་བལ་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད།
- (3) འཇམ་པོའི་སྤང་བལ་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད།
- (4) རོབ་པོའི་བལ་ལ་གྱུར་འདོད་བྱས་ཡོད།

104. བ་རྒྱུད་ཅན་སྤོང་པོ་ཡིན་ཟེར་གྱིས་ཡོད་ན་མ་རྒྱུད་གང་ཡིན་ཟེར་རམ།

- (1) བ་རྒྱུད་སྤང་ཤིང་ཤྱག་པ་ཡིན་ཟེར།
- (2) བ་རྒྱུད་རི་ཤིང་ཤྱག་པ་ཡིན་ཟེར།
- (3) བ་རྒྱུད་ལྗང་ཤིང་ཤྱག་པ་ཡིན་ཟེར།
- (4) བ་རྒྱུད་རྩ་ཤིང་ཤྱག་པ་ཡིན་ཟེར།

105. ང་གཉིས་ཀྱི་ལས་དེ་ནི་.....

- (1) གྲེ་མའི་རོང་གི་ཆུ་རེད།
- (2) རྩ་མའི་རོང་གི་ཆུ་རེད།
- (3) ཁོག་མའི་རོང་གི་ཆུ་རེད།
- (4) རྩ་མའི་རོང་གི་ཆུ་རེད།

གཤམ་གསལ་སློབ་འཁྱིད་ཐབས་ལས་ཁྱི་བའི་ལན་འགྲིག་བ་དེ་འདེམས་དགོས།

106. སྤྱ་གྲུ་མོ་རང་གི་དོས་ནས་དུམ་མཆམས་འབྱི་ཐུབ་ཀྱི་མེད་དོན་ནི། མོ་སློ་བྱར་དུ་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་སེམས་ངལ་(Brain Storming) བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་མོས་ཀྱན་བ་དང་། ཡང་ན། སློབ་མ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་ལམ་སྟོན་འོག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལམ་སྟོན་དེ་ལ་.....།

- (1) སྐྱམ་ཐུང་། (Scaffolding)
- (2) བྱུང་འབྲེལ་སློབ་ཁྱིད།
- (3) བྱུང་འབྲེལ་སློབ་སྟོན།
- (4) མཉམ་ཐུབ་སློབ་ཁྱིད།

107.ནི་སྤྱུག་གྲུ་ལ་རིག་ཆལ་ཆེ་བའི་བསམ་སློག་གཏོང་སྟངས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་། དཔེར་ན། རིག་བ་ནོན་པོའི་སློན་ནས་ རྒྱ་མཚན་འཕྲུག་སྟངས་སྦྱོང་བ་ཅུག་པ།

- (1) རིག་ཐོག་སྦྱང་བ།
- (2) དོན་དག་གི་སློན་ནས་སྦྱང་བ།
- (3) འབྲུལ་ཆས་ཆལ་སྦྱོང་བྱེད་པ། (Motor skill learning)
- (4) སྐད་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་རང་གཤེས་ཀྱི་སློན་ནས་སྦྱང་བ། (Structure learning)

108. བྱེད་རང་དགེ་ཀན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སློབ་པའི་སྐད་ཡིག་མེད་སྦྱོང་བྱས་པར་བརྩི་མཐོང་བྱ་དགོས། ཡིན་ནའང་།

མོ་རང་གིས་དག་ཆ་མོར་བ་ལ་བྱེད་རང་འཛིན་གྲུའི་ནང་དུ་མེད་སྦྱོང་འདི་རྟར་.....།

- (1) བརྗོད་པ་(སྐད་ཡིག) ཡོངས་རྫོགས།
- (2) སྒྲེང་མོལ་བྱ་དགོས།
- (3) སྐད་གདངས་བཟོ་བཅོས།
- (4) གཞི་ཆལ་ལས་འདས་པའི་ཆོད་དཔག་

109. བྱིད་རང་ཉིན་རྒྱུ་བརྗོད་པའི་དགེ་ཆུན་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་བྱིད་རང་པཎ་ཐུང་གི་དམའ་རིམ་ལ་གནས་སློབ་བཏང་ན་
བྱིད་ཀྱིས་ས་གནས་དེའི་སྐད་མ་ཤེས་པས་བྱིད་ནས་.....།

- (1) དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉིན་རྒྱུ་ཡིག་ས་གནས་སུ་གནས་སློབ་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་བ།
- (2) སློབ་མའི་སྐད་ཡིག་འཁྲིད་ཆས་སུ་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སློབ་འཁྲིད་འགོ་བཙུག་པ།
- (3) དབྱིན་སྐད་དུ་འབྲེལ་ལམ་བྱས་པ།
- (4) སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཉིན་སྐད་བེད་སྤྱོད་དགོས་པའི་བསྐུལ་མ་བྱས་པ།

110.གོ་རྟོགས་རྒྱས་ཙམ་གྱི་སློན་སློག་དེབ་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཅུང་ཅུང་ཞིག་གོ་དོན་ངོ་མ་རྟོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དེ་སློག་དེབ་
ཀྱི་དགོས་པ་རེད།

- (1) རྒྱལ་སྤྱིའི་སློན་སློག་
- (2) ས་གནས་ཀྱི་སློན་སློག་
- (3) རྩིས་སྤྱད་པའི་སློན་སློག་(Inferential)
- (4) རྒྱས་དག་བྱས་ནས་(Evaluative)

111. སྐད་ཡིག་སྤྱོད་རྒྱུའི་བརྟག་དབྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དེ་.....།

- (1) ཞིབ་འཇུག་སྤྱིར་བསྟན་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཆར་གཞི་དང་བྱི་བ་བཅོས་པ།
- (2) དགེ་ཆུན་པ་མའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་སུ་མར་ནན་པོ་ཉན་དགོས་པའི་བརྗོད་སླད་པ།
- (3) སློབ་མའི་ཉ་གོ་བའི་ཆེད་ཐབས་ལམ་གྱིས་བར་སྟོང་འཛོག་ཤེས་པ།
- (4) སློབ་མའི་ཤེས་ས་འགོ་ལྷགས་དབྱེ་བ་སྤྱད་ཤེས་པ།

112. གཤམ་གསལ་སློག་དེབ་ཀྱི་བརྗོད་པ་གཅིག་ཉག་ཉག་རེད།

- (1) སློག་དེབ་ནི། དགེ་ཆུན་དང་། སློབ་མ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་མཁོ་ཞིག་རེད།
- (2) བསྐྱབ་གཞི་འཛོག་པའི་དམིགས་ལུལ་ལ་པན་པ་རེད།
- (3) དེ་ནི་ཤེས་ཆ་དང་ལ་འཆར་གཞི་བཞག་པའི་དུས་ཚོག་གི་བྱ་བ་ཞིག་རེད།
- (4) སློག་དེབ་ཀྱི་ངོ་ཆབ་མེད་པ་རེད།

113. གཤམ་གསལ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་བསྟར་གྱིས་སྒྲིབ་མའི་ངག་བརྗོད་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་པན་པ་ཡིན།

- (1) དགེ་ཚུན་དང་མཉམ་དུ་སྒྲིབ་དེབ་སྒྲིབ་པ།
- (2) སྟན་ཆོག་མཉམ་དུ་སྒྲིབ་བ་དང་སྒྲོ་འཛིན་བྱས་པ།
- (3) ཁབ་སྟོན་འཇུག་ཞུགས་བྱས་པ།
- (4) ཆོག་གསལ། ཡང་ན། ཆོག་གསལ་པ་ཚུང་བའི་བརྗོད་གདངས་སྒྲིབ་བསྟར་བྱས་པ།

114. ང་ཆོས་བཤད་གསལ་ལ་སྐད་ཡིག་དེ་བར་དབང་འབྲེལ་སྤྱད་རེད་ཅེས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ནི།

- (1) དེ་ལ་སྐད་ཡིག་གི་ཆོག་དང་དེའི་གོ་དོན་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཞིག་རེད།
- (2) དེའི་འབྲེལ་བ་ནི། དེ་དག་གི་གོ་དོན་ལ་གཞི་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་རེད་མ་གཏོགས་འབྲེལ་དུ་གོ་བ་ལོན་པ་ཞིག་མ་རེད།
- (3) དེ་ལ་སྐད་ཡིག་གི་ཆོག་དང་། དེ་དག་གི་དོན་གྱི་བྱད་ཆོས་ཡོད་པ་མ་རེད།
- (4) སྐད་ཡིག་བརྗོད་པ་གལ་ཆེ་བའི་རྗེས་སུ་འཇུག་དགོས།

115. བྱི་བཅད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བརྗོད་སྒྲིབ་འབྲིང་དེ། ང་ཆོས་དང་ཐོག་།

- (1) ད་ལྟ་བའི་དཔེ་མཚན་རེད།
- (2) ད་ལྟ་བའི་འགྲོ་སྤངས་རེད།
- (3) ད་ལྟ་བའི་སྐད་ཀྱི་འགྲོ་ཐུགས་ངོ་མ་རེད།
- (4) ཡང་ཡང་སྒྲིབ་བསྟར་གྱི་སྒྲིབ་བསྟར་སྤྱད་པ།

116.ནི། བདེན་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཆོད་དཔག་ཡང་ན། ཆོད་འཛིན་གྱི་འགྲོ་སྤངས་ཞིག་རེད།

- (1) འབྲེལ་བཤད།
- (2) བརྟག་དབྱད།
- (3) རྗེས་དཔག་
- (4) གཞི་རྩ་ལས་འདས་པའི་ཆོད་དཔག་

117. སློབ་མ་རང་ངོས་ནས་འབྲི་སྒྲིང་བྱས་པའི་ཕན་ཐོགས་སྟོང་པོ་ནི། སྐད་ཡིག་དག་ལགས་ནས་སློབ་མར་རང་ངོས་ནས་འབྲི་སྒྲིང་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ཞིག་རེད།

- (1) དེ་ཡིས་སློབ་མས་ལེགས་པོ་བྲིས་པ་དང་གསར་སྒྲུབ་ཡང་བྱེད་ཐུབ་།
- (2) རང་ངོས་ནས་རང་དབང་གིས་འབྲི་ཐུབ་བམ་མི་ཐུབ་བྱེད་བཅུག་པ།
- (3) ཁོང་ཚོས་མང་པོ་ཡང་ན། ཆ་ཆང་ཏྲག་ཏྲག་འབྲི་ཐུབ་ཀྱི་རེད་བསམ་རྒྱ་མེད་།
- (4) དེ་དག་གི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་དང་མཉམ་དུ་འབྲི་ཐུབ་བཅུག་པ།

118. འཛིན་གྲུ་ལྔ་པའི་དག་ལགས་ཁྱེད་ནས་སློབ་མ་ཚོར་སློག་དེབ་ལྟར་སློག་བཅུག་ དེ་ནས་། ཁྱེད་ནས་ཁོང་ཚོར་ངེ་བའི་ལན་(RTC)
ལྟར་ངེས་པ་དེའི་འགོ་ལྷགས་དེ་སློབ་མ་ཚོར་སེམས་ལྷགས་སློབ་བའི་ཆེད་.....།

- (1) ཐུ་མ་ཐུད་སློག་བཅུག་པ།
- (2) ཞིབ་ཆགས་སློག་བཅུག་པ། (Scanning)
- (3) ལེགས་པར་སློག་བཅུག་པ། (Skimming)
- (4) ཞིབ་པར་རྩལ་སྟོན་སློག་པ། (Intensive)

119. སྐད་ཡིག་ལ་དགོས་མཁོ་འཆར་བ་གལ་སྲིད་.....།

- (1) ཐུ་གུ་ལ་ལྟ་སྒྲིང་འགོ་ལྷགས་སློབ་སྐབས།
- (2) ཐུ་གུ་ལ་བསྐྱར་སྒྲུངས་ལག་བརྟར་སློབ་སྐབས།
- (3) ཐུ་གུ་ལ་སློག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤྲད་པ།
- (4) ཐུ་གུ་སྐད་ཡིག་ལ་བྱང་བཅུག་པ།

120. འཛིན་གྲུའི་ནང་དུ་མ་སྐད་མེད་པའི་འགོ་ལྷགས་སམ་ཐབས་ལམ་གྱི་བྱད་ཆོས་རེད།

- (1) རང་ག་ཤེས་།
- (2) སྐད་གཉིས།
- (3) ཉན་པའི་སྐད།
- (4) ཐད་ཀྱང་།

ཡིག་རྒྱགས་པས་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་༼ ༡༢༡ ནས་ ༡༥༠ ༽ གཤ་
སྲིད་ འདམས་ཡོདན(Tibetan) བོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་གཉིས་
པ་ཁོ་ན་རེད།

Candidates should attempt the
questions from Part-V (Q No. 121-
150), if they have opted Tibetan as
Language – II only

PAPER-I ཚན་པ། ལཱ་པ། (PART-V) སྐད་ཡིག་གཉིས་པ།
(LANGUAGE-II)
TIBETAN

ཡིག་རྒྱུགས་པས་སྡེ་ཚན་བཞི་པ། ༡༩༡- ༡༥༠ གཤམ་སྤྲེད་བྱིས་བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་སོ་ཁོ་ན་ཡིན།

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པའི་དུས་མཚམས་བསྐྱགས་ཏེ་བའི་ལན་འགྲིག་པ་དེ་འདེམས་དགོས།

༡༢༡ འདི་ལོའི་དབྱིད་ཀར་ང་རྒྱུ་ལཱ་པ་འགྲོ་སྐབས་ལམ་བར་དུ་ཆར་བ་འབབ་བཞིན་འདུག དབྱིད་ཀའི་ཆར་བ་གསེར་ལས་དགོན་ཞེས་ཟེར་སློལ་ཡོད། དེ་སྐབས་ལམ་བར་གཡམས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ལ་མོས་བརྒྱབ་ཅིང་། སོན་འདེབས་པའི་དུས་ཡིན་པས་དབྱིད་ཀའི་ཆར་ཟེམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་ནི། ལོ་ཡག་གི་རྩ་བ་ཚུགས་ཐུབ་པའི་རྟགས་མཚན་ཡིན། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆར་གཡོལ་བྱིར་ལམ་གྱི་ཁྲིས་གྱི་སྤྱིལ་བུ་སྟེ་ཆར་ཡོལ་ཁང་གི་འོག་ཏུ་འཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་འཛོམས་ཐོག་དགོད་སྤྱིལ་ཁོང་དུ་ཐངས་འདིའི་ཆར་པའི་དགེ་མཚན་སྟེང་བ་དང་། ལ་ལས་ཉི་གཤམ་ཐོག་གི་ཆར་ཚུ་དགུགས་ཤིང་། ལ་ལས་སྟོད་གོས་ཐུང་ནས་གྱིབ་སྐྱམ་གཏོང་བཞིན་ཡོད་འདུག་པས། སྤྱིལ་བུ་དེ་དར་ཅིག་རིང་གུ་དོག་ལ་ཅ་ཅིའི་སྐྱས་ཁངས་སོང་། ཆར་ལྷགས་ཏེ་ཅང་ཆེ་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ་དེར་ལོ་ན་བཙོ་བརྒྱད་བཅུ་དགུ་ཙམ་ལ་སོན་པའི་ལང་ཆོ་མ་ཞིག་སྟེབས་སོང་བ། དེའི་གྲོན་པ་ཡང་ཆར་བས་སྤངས་ཏེ། ལ་ཚུ་འཕྲད་དེ་ཆུ་ཐིགས་འཛད་མེད་དུ་སྤྱང་བཞིན་དཔལ་བའི་ཐོག་གི་སྐྱ་ཆོན་གྱི་དུ་དལ་བུའི་ངང་ནས་བྱིལ་བྱིལ་བྱེད་བ་ལས། གྲོན་པ་ཚུ་དང་རྒྱུང་པའི་འདམ་བག་རང་སོར་བཞག་སྟེ་ཆར་བས་མི་སྤངས་ཙམ་གྱི་སྤྱིལ་བུའི་བྱར་ཞིག་དུ་ཁ་ཁུ་སིམ་མེར་ལངས་ནས་བསྐྱད། ལང་ཆོ་མ་དེའི་མིག་འབྲས་དངས་ཤིང་གསལ་ལ་སྤྱོད་བཟང་གི་ཉམས་འགྱུར་ཡང་མཛོན་གྱི་འདུག མཁའ་དབྱིངས་ནས་སྤྲིན་སེར་ཐོན་ཏེ་ཆར་ཐག་ཆོད་འཕྲལ་མི་རྣམས་འཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་གིས་ལམ་དུ་བཞུད་སོང་། ལང་ཆོ་མ་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ལྟ་བཞིན་རང་སོར་བསྐྱད་དེ་"སྟོགས་སོ་ཆོ། ད་དུང་ཆར་བ་འབབས་ཀྱི་རེད།" ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་མི་རྣམས་བྲེལ་འཚུབ་ངང་སོང་སྐབས་མང་ཆེ་བས་མ་ཐོས། གོམ་བ་གཉིས་བརྒྱའི་སར་མ་སྟེབས་ཙམ་དུ་སྤྱར་ཡང་ཆར་བ་འགུགས་ཆེན་སོ་བབས་སོང་བས། འདི་བསམ་པར་ལང་ཆོ་མ་དེ་གཞན་གཤམ་སྤྲིན་བཟད་སྤྱོད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་མ་ཞིག་ཡིན་པར་ཐེ་འཆོམ་ཟད་དོ།

121. ལོ་ཡག་གི་རྩ་བ་ཚུགས་པའི་རྟགས་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དབྱིད་ཀའི་ཆར་ཟེམ་གྱིས་གཞོད་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད།
- (2) དབྱིད་ཀའི་ཆར་ཟེམ་གྱིས་བརྒྱན་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད།
- (3) དབྱིད་ཀའི་ཆར་ཟེམ་གྱི་ཆུས་ས་དེད་པ་དེ་ཡིན་པ་རེད།
- (4) དབྱིད་ཀའི་ཉི་འོད་ཆེ་བ་དེ་ཡིན་པ་རེད།

122. དབྱིད་ཀར་གང་ཞིག་གསེར་ལས་དགོན་པ་ཟེར་སློལ་ཡོད་ནམ།

- (1) ཆར་བ་དུལ་ལས་དགོན་པ་ཡོད་ཟེར་སློལ་ཡོད་པ་རེད།
- (2) ཆར་བ་པ་ལམ་ལས་དགོན་པ་ཡོད་ཟེར་སློལ་ཡོད་པ་རེད།
- (3) ཆར་བ་རྩོལ་ལས་དགོན་པ་ཡོད་ཟེར་སློལ་ཡོད་པ་རེད།
- (4) ཆར་བ་གསེར་ལས་དགོན་པ་ཡོད་ཟེར་སློལ་ཡོད་པ་རེད།

123. ལང་ཚོ་མ་དེས་སྤྱིལ་བྱ་ནས་ཐོན་འགོ་བའི་མི་རྒྱལ་ལ་གང་སྤྲས་སམ།

- (1) ལང་ཚོ་མ་དེས། གྲོགས་པོ་ཚོ། ཉ་ཆར་པ་ཆད་ཀྱི་རེད། ཅེས་སྤྲས་པ་རེད།
- (2) ལང་ཚོ་མ་དེས། གྲོགས་པོ་ཚོ། ཉ་དྲུང་ཆར་པ་འབབས་ཀྱི་རེད། ཅེས་སྤྲས་པ་རེད།
- (3) ལང་ཚོ་མ་དེས། གྲོགས་པོ་ཚོ། ཉ་ཉི་མ་ཤར་ཀྱི་རེད། ཅེས་སྤྲས་པ་རེད།
- (4) ལང་ཚོ་མ་དེས། གྲོགས་པོ་ཚོ། ཉ་དྲུང་ནམ་མཁར་སྤྲིན་པ་འདུག ཅེས་སྤྲས་པ་རེད།

124. འདི་ལོའི་དབྱིད་ཀར་རྩྭ་ཤུ་ལར་འགོ་སྐབས་ལམ་བར་དུ་གང་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ།

- (1) བར་དུ་གངས་འབབ་པ་རེད།
- (2) བར་དུ་ཆར་པ་འབབ་པ་རེད།
- (3) བར་དུ་བྱ་རྒྱུ་འབབ་པ་རེད།
- (4) བར་དུ་རྩལ་ནག་འབབ་པ་རེད།

125. ཆར་ཡོལ་ཁང་དེར་མི་རྒྱལ་དགོད་སྤྱིའི་ཁྲོད་དུ་གང་གི་དགེ་མཆན་སྤང་བ་ཡིན་ནམ།

- (1) དགོད་སྤྱིའི་ཁྲོད་དུ་ཐངས་འདིའི་སྟོན་ཐོགས་ཀྱི་དགེ་མཆན་སྤང་བ་ཞིན་ཡོད་པ་རེད།
- (2) དགོད་སྤྱིའི་ཁྲོད་དུ་ཐངས་འདིའི་རྒྱལ་རྒྱའི་དགེ་མཆན་སྤང་བ་ཞིན་ཡོད་པ་རེད།
- (3) དགོད་སྤྱིའི་ཁྲོད་དུ་ཐངས་འདིའི་ཆར་པའི་དགེ་མཆན་སྤང་བ་ཞིན་ཡོད་པ་རེད།
- (4) དགོད་སྤྱིའི་ཁྲོད་དུ་ཐངས་འདིའི་ཅི་ཤིང་གི་དགེ་མཆན་སྤང་བ་ཞིན་ཡོད་པ་རེད།

126. མི་རྒྱལ་གྱིས་ཆར་གཡོལ་བྱེད་གང་དུ་འཇུག་བྱེད་པ་རེད།

- (1) མི་རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་སྤོང་ལོ་མའི་འོག་དུ་འཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་འཇུག་བྱེད་པ་རེད།
- (2) མི་རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཁྲིས་ཀྱི་རྩ་ཁང་ནང་ཆར་ཡོལ་ཆེད་འཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་འཇུག་བྱེད་པ་རེད།
- (3) མི་རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཁྲིས་ཀྱི་སྤྱིལ་བྱ་སྟེ་ཆར་ཡོལ་ཁང་གི་འོག་དུ་འཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་འཇུག་བྱེད་པ་རེད།
- (4) མི་རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཁྲིས་ཀྱི་ཉ་ལའི་ལོ་མའི་འོག་དུ་འཆང་ཁ་ཤིག་ཤིག་འཇུག་བྱེད་པ་རེད།

127. དེ་སྐབས་ལམ་བྱར་གཡམས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ལ་གང་བྱེད་པ་མཐོང་ངམ།

- (1) སྐབས་ལམ་བྱར་གཡམས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ལ་རྫོས་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད།
- (2) སྐབས་ལམ་བྱར་གཡམས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ལ་རྩ་རྒྱལ་གྱི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད།
- (3) སྐབས་ལམ་བྱར་གཡམས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ནང་མ་རྟེ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད།
- (4) སྐབས་ལམ་བྱར་གཡམས་གཡོན་གྱི་གྲོའི་ཞིང་ནང་ཞིང་པ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་མཐོང་བ་རེད།

128. ཤེན་པུ་འཕྲུག་དེ་ཆུ་ཐིགས་འཛད་མེད་དུ་སྒྲུང་བཞིན་དཔལ་བའི་སྒྲ་ཆོན་གྱིས་དུ་དལ་བྱིས་བྱེད་བཞིན་སུ་ཞིག་ཆར་ཡོལ་ཁང་
ནང་སྤེབས་སམ།

- (1) ལོན་བརྒྱད་བཅུ་ཙམ་ལོན་པའི་ཤེན་པུ་འཕྲུག་གིས་དུ་དལ་བྱིས་བྱེད་བཞིན་སུ་ཞིག་ཆར་ཡོལ་ཁང་
(2) ལོན་བརྒྱད་ཙམ་ལོན་པའི་བྱ་མོ་ཞིག་གིས་དུ་དལ་བྱིས་བྱེད་བཞིན་སུ་ཞིག་ཆར་ཡོལ་ཁང་
(3) ལོན་བཙུག་བརྒྱད་བཅུ་དགུ་ཙམ་ལ་ལོན་པའི་པོ་གསར་ཞིག་གིས་དུ་དལ་བྱིས་བྱེད་བཞིན་སུ་ཞིག་ཆར་ཡོལ་ཁང་
(4) ལོན་བཙུག་བརྒྱད་བཅུ་དགུ་ཙམ་ལ་ལོན་པའི་ལང་ཆོས་ཞིག་གིས་དུ་དལ་བྱིས་བྱེད་བཞིན་སུ་ཞིག་ཆར་ཡོལ་ཁང་

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པའི་དུས་མཚམས་བསྐྱགས་ཏེ་འོས་པའི་ལན་འདོམས།

༡༢༩ སྒྲོག་སྒྲུང་དམ་ཀམ་བྱ་ཁྲ་ནི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མིའི་མཁོ་ཆས་མེད་ན་མི་རྒྱུད་པའི་ཡོ་ཆས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཆགས།
ཅིས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་བྱ་བ་འབྲས་ཅི་ཡུན་ཅིག་ཀྱང་རེད། དེས་གང་སྤྱིར་ཐན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་
མི་རིགས་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱ་ཆ་ཞིག་ཀྱང་རེད། གཞོན་པའི་རྒྱ་ཆ་ཞེས་བཤད་དོན་ནི། སྒྲོག་སྒྲུང་ལ་ཉེན་ནས་སྤྱད་རྒྱ་ཆ་ཡིན་ན།
མི་བརྒྱའི་བྱ་རྒྱའི་ལས་དོན་གང་ཡིན་པ་སྒྲོག་སྒྲུང་གཅིག་གིས་ཁྲུང་སྒྲོལ་གྱི་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་མཚན་མང་དག་ཡོད་
པ་རེད། ཡིན་ནའང་། མིའི་ལས་མི་སྤྱབ་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་སྒྲོག་སྒྲུང་གིས་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་སངས་སྒྲོག་སྒྲུང་གི་
དྲུ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ཆ་ཆེ་གཏོང་གཟབ་དུ་ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་དེ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་ཆགས་པ་ལྟ་བུ། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་ནུབ་
ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཟང་ངན་གང་བྱུང་བ་སྐར་ཆ་ཡང་མི་འགོར་བ་འཛམ་གླིང་ཤར་ཕྱོགས་པས་ཏ་གོ་ཤིས་སྤྱབ་པའི་སྤྱིར་
ཆད་ཡོད་པ་དེ་དག་སྒྲོག་སྒྲུང་གི་དྲུ་རྒྱ་ཆ་ལ་ཉེན་ནས་སྤྱད་པ་ལས་ཤིས་སྤྱབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་མཚན་དེ་འདྲའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤིས་བྱ་ཡོན་ཏན་
སྤྱིར་འཁྲིད་དང་། མི་ཆེན་སྐྱེ་ཆེན་གྱི་གསུང་བཤད་སོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱིས་མཐོང་ཐོས་སྤྱབ་པའི་བྱུང་
ཆོས་ནི་སྤྱིར་མིའི་བསམ་ཚུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་རེད། སྒྲོག་སྒྲུང་འབྲུལ་ཆས་ཡར་ཐོན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་འཛམ་གླིང་ཁོར་
ཡུག་སྒོག་ཆགས་དང་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་སྐད་ཅིག་དུ་རྩ་མེད་གཏོང་སྤྱབ་པའི་ནུས་པ་རྩ་བ་དང་དངས་སྐྱག་དེ་འབྲུལ་ཡང་
སྒྲོག་སྒྲུང་ལ་བཞེན་ནས་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། མདོར་ན། ཐན་ཐོགས་དང་གཞོན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མིའི་རྣམ་
སྤྱོད་བཟང་སྤྱོད་དང་། བྱམས་པ། སྤྱིང་རྩེ། མ་སྤྱན་སྒོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོང་སྤྱབ་ན་ཆེ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀའི་བཟང་པོའི་ལམ་
སྤྱ་ཡང་འཛིན་སྤྱབ་ཀྱི་རེད། གཙོ་བོ་མིའི་བཟང་ངན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་རགས་ལུས་པ་ཞིག་རེད་དོ།

129. ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) མིའི་བྱ་སྤྱོད་ངན་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཁོར་ཡུག་རྩ་མེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
(2) ཁོར་ཡུག་འབག་བཙོག་བྱིན་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཁོར་ཡུག་རྩ་མེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
(3) སྒྲོག་སྒྲུང་ཆོན་རིག་གིས་གཏོར་གཤེག་གཏོང་བའི་མཆོན་བྱས་ཁོར་ཡུག་ལ་གཞོན་སྤྱོད་ཆོད་མེད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་རེད།
(4) ཁོར་ཡུག་དུས་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཉམས་འགྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

130. དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མིའི་མཁོ་ཆས་མེད་ན་མི་རུང་བའི་ཡོ་ཆས་གལ་ཆེན་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དེ་ནི་ལག་ཐོག་ས་ཁ་པར་མོ་ལྟེ་ལ་རེད།
- (2) དེ་ནི་ཐོག་མཐུད་ཀྱི་ས་ཁ་ལ་རེད།
- (3) དེ་ནི་ཐོག་མཐུད་དེ་རེད།
- (4) དེ་ནི་སྤྱི་ལོ་ལོ་རེད།

131. འཛམ་གླིང་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཟེར་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དེང་སང་འབྲུལ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་བུ་གི་གང་དུ་དུས་ལྷན་ཉུང་དུ་འཛམ་གླིང་ལྷན་ལྷན་གྱི་རེད།
- (2) དེང་སང་གནས་འབྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་བུ་གི་གང་དུ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ནང་པན་སྤོངས་སྤོངས་གྱི་རེད།
- (3) དེང་སང་གཟུགས་མཐོང་རྒྱུ་འབྲུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་བུ་གི་གང་ཡིན་པ་ཤེས་སྤོངས་གྱི་རེད།
- (4) དེང་སང་དུ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་ཤར་བུ་གི་གནས་ཆུང་གང་ལྷན་པ་སྤོངས་ཆ་གཅིག་ནང་པན་སྤོངས་ཉི་ཤུ་གྱི་རེད།

132. མི་བརྒྱའི་བྱ་རྒྱའི་ལས་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་ཆ་གཅིག་གིས་འཛོན་སྤོངས་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དེ་ནི་ཐོག་མཐུད་འབྲུལ་ལོ་རྒྱུ་ཤར་བུ་གི་ཡོད།
- (2) དེ་ནི་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱིས་ཤར་བུ་གི་ཡོད།
- (3) དེ་ནི་འཛོན་ཐང་ཅན་གྱིས་ཤར་བུ་གི་ཡོད།
- (4) དེ་ནི་མི་རིག་པ་ཅན་གྱིས་ཤར་བུ་གི་ཡོད།

133. གནའ་སྤྱི་མོ་དང་མི་འབྲུ་བ་དེང་སང་སྤྱི་མཐོང་གསུང་ཆོས་མི་ཆང་མས་ཉན་སྤོངས་པ་འཛམ་གླིང་ཡོད་དམ།

- (1) དེ་ནི་འབྲུལ་ཆས་རྒྱུ་བསྐྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) དེ་ནི་སྤྱི་མཐོང་གསུང་སྤྱི་བསྐྱུགས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) དེ་ནི་འབྲུལ་མི་རྒྱུ་བསྐྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) དེ་ནི་སྤྱི་མཐོང་གསུང་བསྐྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

134. ཅེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཅེ་ལུང་དེ་གང་རེད་འདུག་གམ།

- (1) ཅེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཅེ་ལུང་དེ་ཨང་ཅེས་རིག་པ་རེད།
- (2) ཅེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཅེ་ལུང་དེ་དཔལ་འབྱོར་རིག་པ་རེད།
- (3) ཅེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཅེ་ལུང་དེ་མི་དམངས་དབྱེ་ཐོངས་སེལ་བྱེད་དེ་རེད།
- (4) ཅེས་གཞིའི་རིག་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཅེ་ལུང་དེ་སློག་སྒྲིག་རེད།

135. འཛམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་སྐད་ཅིག་ལ་མེད་པ་བཟོ་སྟབས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་གང་ནས་བྱུང་ངམ།

- (1) དེ་ནི་འཛམ་གླིང་མིའི་བསམ་སྒྲུའི་འབྱུང་བཟོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
- (2) དེ་ནི་འཛམ་གླིང་མིའི་འགྲན་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
- (3) དེ་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་སློག་སྒྲིག་འཕུལ་ཆས་ཡར་ཐོན་ལས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།
- (4) དེ་ནི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་འགྲན་སེམས་དང་སྤྲུལ་དྲིལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད།

གཤམ་གསལ་སློབ་ཁྲིད་ཐབས་ལམ་བྱི་བ་ལས་འོས་པའི་ལན་འདེམས་དགོས།

136. སློབ་མས་སྐད་ཡིག་རང་སྒྲུ་འཕེར་བ་ནི་.....།

- (1) བརྟེན་སྒྲིག་ཞེས་པ་དང་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་དཔྱེ་བ་འབྱེད་པ།
- (2) བརྟེན་སྒྲིག་ཞེས་པ་དང་བརྟེན་པ་བཤེས་པ་བརྟེན་པ།
- (3) གང་དུ་སྐད་ཡིག་གང་མེད་སྒྲིག་ཏུ་ཏག་ཏག་བརྟེན་པ།
- (4) དཔྱེན་སྐད་གང་མང་མང་མེད་སྒྲིག་བྱས་པ།

137. དམའ་རིམ་སྡེ་ཚན་ལ་དགོ་ལགས་ནས་སློབ་མར་སྒྱིར་སྐྱངས་སེམས་ལུགས་སློབ་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་མ་ཆོར་རི་མོ་དང་མཆོན་གཏོང་བཅུག་པ་དེ་ཡིས་པན་ཐོགས་དེ་ལ།

- (1) སློབ་མ་ཆོ་འཛིན་གྲུང་ཁྱ་སིམ་པོར་སྡོད་དུ་བཅུག་པ།
- (2) འཕུལ་རྒྱལ་ལེགས་པོ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ།
- (3) སློབ་མར་སློབ་སྒྲིག་གཏོང་བཅུག་པ།
- (4) དགོ་ལགས་སློབ་འཁྲིད་མེད་པར་སྡོད་བཅུགས་གནང་བ།

138. སྤྱ་གྲུས་སྒྲིད་ཡིག་ཞེས་གཡག་པོ་རྩེ་བ་དེ་ཁོང་ཚོ་ལ།

- (1) སྐད་ཡིག་དག་གཞ་ཡག་པོ་ཡོད་པ།
- (2) གྲོག་དེབ་ཡག་པོ་ཡོད་པ།
- (3) བསམ་ཚུལ་བསྐྱུར་བ། (Inhabition)
- (4) སློབ་སྟོན་བཟང་པོ།

139. དགོ་ལགས་ནས་མཉམ་རྒྱུ་གོ་བཟུང་དང་། ཟུང་འབྲེལ་གཅིག་ལན་གཅིག་འཛལ་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་གྲུབ་ནང་དུ་བྱེད་བཟུག་
བ་དེ་སྐྱབས་དགོ་ལགས་ནས་དག་ཆ། ཡང་ན། རྒྱ་གདངས་ཞོར་བ་བཙོས་ཁ་མ་བྱས་བ་དེ་དགོ་ལགས་ནས་འཛིན་གྲུང་གང་ཏེ་
བ་གནང་བ་མེད་དམ།

- (1) འགྲོ་ལུགས་ལྟར་གྱི་དེ་བ། (Traditional)
- (2) ལེགས་ཆ་ཕྱོགས་བསྐྱས་གྱི་དེ་བ། (Eclectic)
- (3) རྒྱད་གདངས་ཀྱི་རང་གཤིས་དེ་དེ་བ། (Structural)
- (4) རྒྱ་གདངས་བཅོས་བ། (Constructivist)

140. ཁྱེད་རང་དགེ་ལྷན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སློབ་ཚན་གྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་མ་ཆོར་ཞེས་ལག་པོ་ཡོད་ཤེས་པར་སོང་། ཁྱེད་ནས་བརྗོད་པའི་
སྐད་ཡིག་ལག་པོ་དེ་དག་སློབ་མར་འཆོམ་བ་དང་ལས་སྒྲུབ་གཏོང་བ་དེ། ཁྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལའང་མེད་བཅི།

- (1) གྲུབ་ཡིག་རང་སོར་ཉར་བ། (Adopting)
- (2) གྲུབ་ཡིག་ལ་ཐུན་བྱ་བ་སྦྱར་བ། (Adoptation)
- (3) ཞིབ་བཅོས་བྱས་པ།
- (4) བསྐྱར་ཞིབ་བྱས་པ།

141. ད་རིང་ར་རྩུ་(Raju) ཉ་ཅང་དགའ་བོ་སྤང་བ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁོ་སློབ་གྲུང་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་ནང་ནས་སློབ་གྲུང་
འགྲོ་མཁན་དང་ཤོས་དེ་རེད། ཁོ་རང་གི་པ་མ་གཉིས་སློབ་གྲུང་ནང་མིང་བཀོད་སྤྲོད་ཡོད་པ་མ་རེད། ར་རྩུ་ནི་.....སྤྲོད་མཁན་རེད།

- (1) མི་བརྒྱད་དང་ཤོས།
- (2) མི་བརྒྱད་གཉིས་པ།
- (3) ཚད་ཉྐལ་ས་ཅན། (Marginalised)
- (4) གངས་ཉུང་ཅན།

142. བྱེད་རང་གིས་སློབ་དཔལ་སྐྱབས་སུ་སྦྲ་གདངས་བཅད་མཚམས་དང་། དབར་རིས། སྦྲང་ཤོད་པ་མཐའ་མཐུག་གི་
མིང་གཞིགས་ཡོད་པ་ཤེས་པ་དེ་འགྲོ་སྤངས་གང་རེ་བ་བྱས་པ་ཞིག་རེད་དམ།

- (1) ག་ཤམ་འོག་སྒྲིགས་པའི་རེ་བ། (Bottom approach)
- (2) རྫོང་དེ་ག་ཤམ་ཏུ་རེ་བ། (Topdown approach)
- (3) ལེགས་ཆ་སྦྱོགས་ཀྱི་རེ་བ། (Eclectic approach)
- (4) འགྲོ་ལུགས་ལྡན་པའི་རེ་བ། ཡང་ན། མཛེས་ཉམས་ལྡན་པའང་ཟེར། (Asethatic approach)

143. སྐད་ཡིག་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་དང་། འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྤྲོད་མེད་པ་དེ་ལ་.....ཟེར་གྱི་རེད།

- (1) སྦྲང་པའི་ཡོན་ཏན་ཟེར། (Erudition)
- (2) རོབ་འདོད་བྱས་པ། (Acquisition)
- (3) རོས་ལེན་དང་ལེན།
- (4) སྦྱོང་བ།

144. སྐད་ཡིག་གི་ནམ་འགྲུར་གཅིག་ནི་.....སློབ་མས་མཉམ་རུབ་། ཡང་ན། མཉམ་བསྐྱེམས་ཀྱི་གསལ་དགོས་པ།

- (1) འབྲེལ་གཏུགས་སྐད་ཡིག་སྦྱོང་བ།
- (2) སྐད་ཀྱི་སྦྱོང་ཚུལ་རོས་འཛིན་པ།
- (3) སྐད་ཡིག་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དོ་སྣང་།
- (4) སྐད་ཀྱི་ཆགས་ཚུལ་ལ་དོ་སྣང་།

145. འབགས་བཅོག་ཅེས་པའི་སློབ་ཚན་གྱི་འཆར་གཞི་བཀོད་སྐབས་བྱེད་ནས་དང་ཤོས་གང་བཀོད་དམ།

- (1) ཅི་བ་དོ་སྦྱོང་གི་བྱ་སྒྲིག་བྱས་པ།
- (2) བརྗོད་པའི་སྤྱིང་ཡང་ཡང་བསམ་དགོས་པ།
- (3) ཁྱིད་ཆས་ལ་བདམས་པ།
- (4) དམིགས་ལུལ་གྱི་གཞི་བྱ་སྒྲིག་བྱས་པ།

146. དགེ་ལགས་ནས་སློབ་མ་ཚོར་ཚུའི་བརྗོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་མ་མཚམས་གཅིག་འབྲི་རུ་བཅུག་སློབ་མ་ཚོས་ཚན་རིག་དང་སྤྱི་ཚོགས་

རིག་གནས་སྐབས་གང་བསྐབ་པར་གཞི་བཞག་ནས་ཚུའི་སྟེང་གིས་བ་དེ་ནི་དཔེར་ན།.....།

- (1) སྐད་ཡིག་བཅད་སྟོང་བྱས་པ།
- (2) ཚན་རིག་གི་སྐད་ཡིག་རེད།
- (3) སློབ་ཚན་འདིས་པའི་སྐད་ཡིག་རེད།
- (4) སྐད་ཡིག་བརྗོད་པའི་རེ་བ།

147. བྱེད་རང་སྤྱི་ས་དང་ཚར་ལོངས་བྱེད་སའི་ཁྱོད་གསེབ་ནང་ཉིན་རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་རང་ཡང་སློབ་གྲར་མ་བྱིན་པའི་
སྟོན་ལ་སྐད་ཡིག་དེ་རང་བཅད་བྱས། རེས་སུ་བྱེད་རང་སློབ་གྲར་དབྱིན་སྐད། ལེགས་སྦྱར་སྐད། ཉིན་རྒྱུ་དང་ལྷན་སྦྱངས།
ད་ལྟ་བྱེད་རང་དབྱིན་སྐད་བདེ་ལོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ལུགས་ ད་ལྟ་བྱེད་རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) དབྱིན་ཇི།
- (2) ཉིན་རྒྱུ།
- (3) ལྷན་སྦྱངས།
- (4) ལེགས་སྦྱར་སྐད།

148. དགེ་ལགས་ཞིག་ནས་མི་ཚའི་ནང་དངོས་སུ་བཅད་སྟོང་བྱ་བ་ཞིན་པའི་ཉི་གཤམས། ཆར་ཁེབས། བཅུས་ཟེར་སྤྱི་བ་སྟོར་
སོགས་འདྲིན་གྲར་འབྲུང་ཡོད། ཁོང་གིས་སློབ་མ་ཚོར་དེ་དག་ལ་བལྟས་ནས་བརྗོད་པ་གཉིས་གསུམ་བཅོ་རུ་བཅུག་བ་དེ་
དངོས་ཆས་དེ་དག་ལ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱིས་.....བརྗོད་པ་རེད།

- (1) སྐད་ཡིག་ལྟར་བརྗོད་པ།
- (2) སློབ་ཁྱིད་འཁྱིད་ཆས།
- (3) ལག་ཆ།
- (4) དངོས་ཆས། (realia)

149. དུས་གསུམ་སློབ་པའི་སྐབས་ཁྱེད་ནས་ལོ་བཅོ་ལྔའི་སྡོན་གྱི་དཔར་གཅིག་དང་། ད་ལྟ་རང་བརྒྱབས་པའི་དཔར་གཅིག་བཅས་གཉིས་འཛིན་གྲར་སྡོན་པ་དེ་ཁྱེད་ཀྱིས་འཛིན་གྲ་ལ་ད་ལྟ་བ་དང་འདས་པའི་མཐོང་སྣང་དང་། གཤེས་ཀ་བརྗོད་པ་དེ། ཁྱེད་རང་གིས་གང་མེད་སྟོང་བྱས་པ་རེད་དམ།

- (1) དུས་བཀག་གི་བརྗོད་བསྐབས་པ། (Prescriptive grammar)
- (2) བརྗོད་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི། (Structural grammar)
- (3) སློབ་ཁྱེད་བརྗོད། (Pedagogical grammar)
- (4) བརྗོད་ཀྱི་འགོ་ལུགས་ཀྱི། (Rule based grammar)

150. བརྗོད་པ་དེ་ཡིས་སློབ་མའི་ཤེས་ཡོན། རྩལ། བསམ་ཚུལ་ཡོད་པ་དེ་འཛིན་གྲ་དམིགས་བསམ་ལ། ཡང་ན། སློབ་ཚུལ་འོག་ཡིན་པ་.....།

- (1) སློབ་འཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་འབྲས།
- (2) སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་འབྲས།
- (3) གངས་ཆད་སྡོན་པ། (Numeracy outcome)
- (4) རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་ཆད་ཀྱི་སྒྲུབ་འབྲས།

- o O o -

SPACE FOR ROUGH WORK

གཤམ་གྱི་ལམ་སྟོན་ནམས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་སྟོན་དགོས།

༡༽ རི་བ་ཁག་ལ་ལན་མ་བཀོད་སྟོན་(Question booklet)དུ་བཀོད་པའི་རི་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལགས་པར་སྟོན་དགོས།

༢༽ རི་བ་གཅིག་ལ་ལན་བཞི་འདམ་ཀ་སྤྲད་ཡོད་པ་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་ལན་ཤོག་གི་སྟོར་དབྱིབས་ནང་སྟུག་སྐམ་སྟེ་ནག་གང་རུང་གིས་ནག་སྐབ་གཏོང་དགོས། ནག་སྐབ་བཏང་བའི་སྟོར་དབྱིབས་ལ་བསྐྱར་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཆོག།

༣༽ ལན་ཤོག་(OMR)སྟབས་ཅེགས་དང་། མངོན་ཏྲགས་(Sign)སོགས་བརྒྱབ་མི་རུང་བ་ཡིན།

༤༽ རི་ཤོག་དང་། ལན་ཤོག་གཉིས་ཀྱི་ཨང་གངས་མི་མ་ཐུན་པ་ཡོད་ན་ལམ་སེང་བཞེ་བོ་བརྒྱབ་དགོས།

༥༽ རྒྱགས་སྟོང་བས། རི་ཤོག་ཨང་དང་། ལན་ཤོག་ཨང་། རོ་རྒྱགས་མ་ནོར་བ་བྱིས་དགོས།

༦༽ OMRལན་ཤོག་གི་རྒྱགས་བཀོད་པ་དེ་འཕྲུལ་ཆས་(a machine)ཀྱིས་འཇལ་གྱི་ཡོད་པས་གསལ་བཤད་ཁག་རང་གི་འཇལ་ཁྲུགས་ལག་འཁྱེར་(Admit Card)ནང་གང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་འཁྲུག་པ་འབྲི་དགོས།

༧༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་ལག་ཐོགས་ཁ་པར་(Mobile) དང་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཆས་གང་ཡང་འཁྱར་ཏེ་ཡོང་མི་ཆོག།

༨༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་ཁང་(Exam Room) ཡིག་རྒྱགས་ཆོགས་ཁང་(Exam Hall)ནང་ལག་ཐོགས་ཁ་པར་དང་། འབྲེལ་ལམ་སྟུལ་ཆས་(Communication device)ལ་སོགས་འཁྱར་མི་ཆོག། གལ་སྲིད་འཁྱེར་ཡོད་པ་མཐུས་པ་དང་ཉ་གོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཡིག་ཆ་དཔེ་བཞུས་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་དང་། ཡིག་ཆ་དཔེ་ལྷུས་ནས་ཕྱིར་སྤྲད་གནང་གི་རེད།

༩༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་རང་གི་རོ་སྟོང་ལག་འཁྱེར་(Admit Card)སྟོན་དགོས་པ་ཡིན།

༡༠༽ ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་སྐབས་ཡིག་རྒྱགས་དོ་དམ་པས་བཀའ་ཁྲོལ་མེད་པར་གང་བྱུང་དུ་འགོ་མི་ཆོག།

༡༡༽ ལན་ཤོག་(Answer sheet)དང་འབྱོར་ཤོག་(Attendance sheet)གི་སྟེང་ས་རྒྱགས་ལན་གཉིས་བཀོད་དགོས། ལན་ཤོག་དེ་ཡིག་ཆ་དོ་དམ་པར་ངོས་པར་དུ་བཅི་སྟོང་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་བྱ་དགོས།

༡༢༽ ཅིས་གཞི་ཡོ་ཆས་(Electronic Device)གང་ཡང་མེད་སྟོང་གཏོང་མི་ཆོག་པ་སེམས་ནང་ནན་པོ་ངོས་དགོས།

༡༣༽ ཁྲིམས་མ་ཐུན་སྒྲིག་སྟོང་གི་ཐོག་ནས་ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།

༡༤༽ རི་ཤོག་(Question Paper)དང་ལན་ཤོག་(Answer sheet)གང་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱའི་ཆན་པ་རྩ་བ་ནས་བཀོག་མི་ཆོག།

༡༥༽ དུས་ཆོད་རྫོགས་མཆམས་ལན་ཤོག་ཡིག་ཆ་དོ་དམ་པར་འཕྲུལ་ཏེ་རི་ཤོག་རང་གི་མཉམ་དུ་འཁྱར་ཆོག།

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइन्ट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल/कक्ष छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue / Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his/her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**